

Funded by
UK Government

Wedi ei ariannu gan
Llywodraeth y DU

*This project is funded by the UK government
through the UK Shared Prosperity Fund.*

Datblygu cais am gyllid

Uchelgais
Gogledd Cymru
Ambition
North Wales

Ymwadiad

Bydd y canllaw canlynol yn rhoi syniad i chi o'r math o wybodaeth y dylid ei chynnwys mewn ceisiadau am gyllid. Gellir trosglwyddo'r wybodaeth hon rhwng ceisiadau ac os gallwch ddarparu/datblygu/ateb y cwestiynau neu ganllawiau isod, yna dylai fod gennych yr holl wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer cais arferol am gyllid.

Mae'n HOLLBWYSIG eich bod yn darllen y canllawiau penodol ar gyfer cyllid a'ch bod yn deall nodau ac amcanion y gronfa honno er mwyn i chi allu teilwra eich cais yn briodol.

Dylech nodi hefyd y bydd pob cyllidwr yn gofyn cwestiynau gwahanol - bydd angen i chi ddarllen a deall y cwestiwn penodol ac yna datblygu eich ateb yn seiliedig ar y wybodaeth a awgrymir isod.

Datblygu Cais am Gyllid

Pan fyddwch wedi datblygu dogfen sy'n darparu amlinelliad o'r prosiect a'ch bod wedi dilysu eich syniadau gydag astudiaeth ymarferoldeb, mae'n bosibl y byddwch am chwilio am gyllid grant er mwyn datblygu'r prosiect ymhellach.

Bydd y ddogfen hon yn eich helpu i feddwl am y wybodaeth ychwanegol y gallai fod ei hangen arnoch ar gyfer gwneud ceisiadau am gyllid a rhoi syniad i chi o'r wybodaeth y dylech ei chynnwys yn eich cais/ceisiadau.

Y peth pwysicaf i'w wneud yw darllen unrhyw nodiadau canllaw sydd wedi'u rhyddhau gan y cyllidwr.

Bydd gan y rhan fwyaf o gyllidwyr gyfres o gwestiynau y byddant eisiau i chi eu hateb mewn proses bwrpasol ar gyfer gwneud cais.

[Dolen i ddogfen amlinellol y prosiect](#)

Bydd y wybodaeth ganlynol yn cael ei dadansoddi yn ôl y 5 achos a ganfuwyd mewn achos busnes:

- Achos Strategol
- Achos Economaidd
- Achos Masnachol
- Achos Ariannol
- Achos Rheoli

Fodd bynnag, ni fydd pob cyllidwr yn dilyn y fformat hwn, ac efallai y bydd gan gyllidwyr rai cwestiynau sy'n rhychwantu nifer o achosion neu elfennau felly, unwaith eto, mae'n bwysig eich bod yn darllen y canllawiau a'r cwestiynau.

Efallai y bydd rhai ceisiadau am gyllid gan y sector cyhoeddus yn dilyn strwythur achos busnes mwy ffurfiol. Yn y sefyllfa hon, i ddatblygu achos busnes llawn ar gyfer cyllid, dylech ddilyn **Model Busnes 5 Achos Trysorlys EM**. Dilynwch y cod QR i gael arweiniad manwl ar y broses.

Achos Strategol

Mae elfen strategol prosiect yn bwysig ar gyfer cyflwyno'r sefyllfa, esbonio pam eich bod yn gwneud y prosiect hwn, ei drafod mewn cyd-destun ehangach, esbonio beth yr ydych eisiau ei gyflawni a sut y byddwch yn ei gyflawni, yn ogystal â rhai o'r risgiau a allai eich atal rhag cyflwyno'r prosiect yn ôl y bwriad.

Cwmpas y Prosiect

Dylai bod gennych syniad o gwmpas eich prosiect erbyn hyn – sef ffiniau eich prosiect. Mae esbonio cwmpas yn gynnar yn bwysig iawn; os na fydd gennych syniad clir o beth yw eich prosiect, efallai y bydd yn tyfu a newid mewn ffyrdd nad ydych wedi'u cynllunio nac wedi cyllidebu ar eu cyfer!

Amcanion y Prosiect

Os ydych yn gwybod beth yr ydych eisiau ei wneud, dylai fod gennych syniad da pam eich bod am ei wneud. Y rhain yw eich amcanion. Pam eich bod yn gwneud y prosiect hwn, yr hyn rydych yn gobeithio ei gyflawni a sut y byddwch yn ei gyflawni? Peidiwch ag anghofio bod angen i'ch amcanion fod yn rhai CAMPUS!

Allbynnau'r Prosiect

Allbynnau yw'r peth(au) a fydd yn cael ei gyflawni/eu cyflawni, gallai hyn fod yn dechnoleg neu'n broses, swyddi newydd neu gamau i leihau carbon.

Achos Strategol

Mae elfen strategol prosiect yn bwysig ar gyfer cyflwyno'r sefyllfa, esbonio pam eich bod yn gwneud y prosiect hwn, ei drafod mewn cyd-destun ehangach, esbonio beth yr ydych eisiau ei gyflawni a sut y byddwch yn ei gyflawni, yn ogystal â rhai o'r risgiau a allai eich atal rhag cyflwyno'r prosiect yn ôl y bwriad.

Canlyniadau'r Prosiect

Y canlyniadau yw'r newid a fydd yn deillio o'r allbynnau, gallai hyn gynnwys y swyddi a grëwyd neu arbedion carbon.

Buddion y Prosiect

Y fantais/enillion mesuradwy/'peth' cadarnhaol a gyflawnwyd oherwydd y prosiect, er enghraifft cynhyrchu incwm newydd neu leihau costau Mae angen i'r buddion fod yn ddiriaethol a realistig. Dylech fod yn meddwl sut yr ydych yn mynd i gadw golwg arnynt wrth i'r prosiect ddatblygu er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu cyflawni.

Cyd-destun y Prosiect

Dylai eich prosiect gysylltu â pholisiau lleol, cenedlaethol a rhanbarthol cymaint â phosibl. Meddyliwch am Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, targedau Sero Net a mentrau eraill sy'n digwydd yn eich ardal leol.

Achos Strategol

Mae elfen strategol prosiect yn bwysig ar gyfer cyflwyno'r sefyllfa, esbonio pam eich bod yn gwneud y prosiect hwn, ei drafod mewn cyd-destun ehangach, esbonio beth yr ydych eisiau ei gyflawni a sut y byddwch yn ei gyflawni, yn ogystal â rhai o'r risgiau a allai eich atal rhag cyflwyno'r prosiect yn ôl y bwriad.

Cymuned y Prosiect

Mae hwn hefyd yn amser da i siarad am y gymuned - sut maen nhw'n teimlo am y prosiect, ac ydyn nhw wedi cael dweud eu dweud? A fyddant yn elwa o'r prosiect hwn? Mae hyn yr un mor bwysig i brosiectau sector preifat ag ydyw i brosiectau cymunedol.

Dibyniaethau'r Prosiect

Dylech hefyd nodi unrhyw beth y mae eich prosiect yn dibynnu arno - os yw eich prosiect am ddatblygu clwb ar ôl ysgol, yna rydych yn dibynnu ar gadw'r ysgol ar agor. Hebdo, mae'r cyfiawnhad dros eich prosiect yn sylweddol wannach.

Risgiau'r Prosiect

Dylai fod gennych gofrestr risg o waith amlinellol eich prosiect, gan amlygu risgiau a mesurau lliniaru allweddol - mae'n bwysig diweddarau hon.

Achos Economaidd

Mae achos economaidd prosiect yn edrych ar werth am arian. Mae unrhyw gyllid y gwnewch gais amdano yn gystadleuol ac mae'n rhaid ei gyfiawnhau – a fydd yr arian yn creu mwy o fanteision a chyfleoedd gyda'ch prosiect nag eraill?

Mae achos economaidd prosiect yn edrych ar werth am arian. Mae unrhyw gyllid y gwnewch gais amdano yn gystadleuol ac mae'n rhaid ei gyfiawnhau – a fydd yr arian yn creu mwy o fanteision a chyfleoedd gyda'ch prosiect nag eraill?

Yn gyntaf, mae angen i chi egluro sut y daethoch i'r penderfyniad i wneud beth bynnag yr ydych yn ei gynnig. Beth oedd yr opsiynau eraill y gwnaethoch eu harchwilio a pham wnaethoch chi eu diystyru?

Oedden nhw'n:

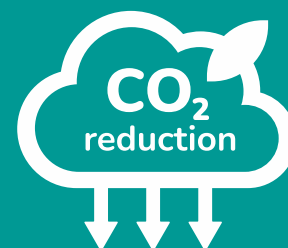
- Rhy ddrud
- Dim yn ddigonol i gyflawni eich amcanion
- Dim yn bosibl oherwydd pryderon cynllunio neu reoleiddiol
- Nid yr hyn oedd ei angen ar y gymuned/cynulleidfa ehangach?

Yn yr un modd, dylech allu cyfiawnhau pam eich bod wedi dewis y ffordd ymlaen ac esbonio sut y bydd yn cyflawni'r amcanion a nodwyd gennych yn gynharach.

Mae'n bwysig eich bod yn ystyried gwerth am arian.

- A yw'n werth gwario arian ar hyn?
- A yw'n mynd i wneud gwahaniaeth arwyddocaol i ddigon o bobl i allu ei gyfiawnhau?
- A fydd y prosiect yn gynaliadwy neu a fydd angen mwy o gyllid pan fydd y cyllid gwreiddiol wedi'i wario?

Peidiwch ag anghofio – nid oes angen mesur gwerth am arian o reidrwydd mewn £!

Achos Masnachol

Mae'r achos masnachol yn edrych ar sut yr ydych yn mynd i gyflawni prif gorff y prosiect a logisteg hyn i gyd. Mae goblygiadau cyfreithiol yn yr achos hwn yn arbennig felly mae'n hynod bwysig eich bod yn gyfarwydd â'r gofynion hyn, yn enwedig caffael, cynllunio a pherchnogaeth.

Efallai y gwelwch nad oes llawer o gwestiynau ar y pethau hyn bob amser oherwydd tybir bod gennych yr holl rwymedigaethau cyfreithiol hyn ar waith.

Os nad oes gennych y pethau priodol yn eu lle, hyd yn oed os ydych yn llwyddiannus gyda'r cyllid cychwynnol, mae'n annhebygol iawn y bydd eich prosiect yn cael ei ariannu yn y pen draw.

Cydsyniad / Cynllunio

- Ydych chi wedi sicrhau'r caniatâd cynllunio cywir?
- Ydych chi'n ymwybodol o'r holl gyfyngiadau cynllunio (e.e. AHNE, statws rhestredig)
- Ydych chi wedi sicrhau'r holl drwyddedau/cysyniadau cywir?

Caffael

Bydd angen i chi wneud yn siŵr bod gennych weithdrefn gaffael ar waith i sicrhau eich bod yn prynu pethau mewn ffordd deg ac agored.

Rheolau Caffael Cyffredinol y Sector Cyhoeddus:

- O dan £5,000 – gallwch fynd at un cyflenwr yn uniongyrchol
- £5-25,000 – fel arfer bydd angen 3 dyfynbris
- Dros £25,000 – bydd angen dilyn proses dendro ffurfiol (mae'n debygol y bydd hyn yn cynnwys defnyddio'r platfform GwerthwchiGymru)

Os bydd angen i chi dendro ar gyfer gwaith – mae cymorth a chyngor ar gael ar wefan GwerthwchiGymru.

Llwyfan

GwerthwchiGymru

Achos Ariannol

Mae angen deall elfen ariannol prosiect yn llawn a chyflwyno tystiolaeth i ddarparu hyder i'r cyrff dyfarnu y bydd eu cyllid yn cael ei reoli'n briodol.

Bydd angen i chi ddatblygu proses ariannol gadarn sy'n cynnwys incwm a gwariant dros gyfnod y prosiect cyfan, neu nifer penodol o flynyddoedd a bennir gan y cyllidwr. Mae hyn yn bwysig oherwydd bydd cyllidwyr eisiau gwybod sut y bydd y prosiect yn cael ei gynnal yn ariannol unwaith y bydd y cyllid grant wedi'i wario. A fydd y prosiect yn dod â refeniw ychwanegol i mewn neu'n arbed arian a fydd yn ei helpu i barhau i redeg er enghraifft? Maent fel arfer yn edrych i fuddsoddi mewn prosiectau tymor hir, nid ymyriadau tymor byr.

Llif arian

Bydd y rhan fwyaf, os nad y cyfan, o'r arian yn cael ei dalu mewn ôl-daliadau, sy'n golygu na allwch hawlio'r arian hyd nes y byddwch wedi gwario'r arian ac wedi cyflwyno'r dystiolaeth briodol.

Tanwariant

Os ydych yn tanwario, mae angen i chi ddeall y rheolau ariannu penodol ar gyfer hynny. Bydd rhai cyllidwyr yn caniatáu i chi wario ar elfennau eraill (trosglwyddiad rhwng categorïau) ond bydd angen eu caniatâd ysgrifenedig penodol arnoch i wneud hynny.

Arian Cyfatebol

Os allwch chi ddarparu rhywfaint o arian cyfatebol yna bydd hyn yn cael ei ystyried yn ffafrinol fel arfer. Meddyliwch am gynnwys amser staff, arian mewnl trwy godi arian, neu gynlluniau benthyca/buddsoddiad eraill.

Gwybodaeth am Gwmnïau

Gall cyllidwyr ofyn am ffigurau ar werth net y flwyddyn flaenorol, trosiant ariannol, neu falans banc. Mae angen iddynt wirio a oes gennych yr hylifedd ariannol i gyflawni'r prosiect.

TAW

Llywodraeth y DU sy'n pennu hyn, sef 20% ar hyn o bryd, ac oni bai eich bod wedi'ch cofrestru ar gyfer TAW, yn 'dreth' anadferadwy sy'n rhaid ei thalu ar unrhyw nwyddau a gwasanaethau. Dim ond TAW na ellir ei adennill y gellir ei hawlio yn erbyn Grant. Os ydych wedi'ch cofrestru ar gyfer TAW, yna dylech allu hawlio'r costau TAW yn ôl - fel arfer gwneir hyn bob chwarter felly, unwaith eto mae angen i chi feddwl am y goblygiadau ar eich llif arian!

Arian wrth gefn

Mae'n arfer da cael cyllideb wrth gefn rhag ofn y bydd heriau neu faterion nad ydych wedi'u rhagweld.

Dyfnbrisiau

Mae angen i chi allu dangos tystiolaeth o'r holl ragamcanion ariannol arwyddocaol a'r gofynion y dylech eu cynnwys yn eich cais gyda dyfnbrisiau.

Tystiolaeth

Mae angen i chi allu dangos tystiolaeth o'r hyn rydych wedi'i wario ar bob hawliad, bydd hyn yn cynnwys anfonebau ac weithiau cyfriflenni banc.

Achos Rheoli

Mae elfen reoli prosiect yn ymwneud â sut rydych chi'n mynd i sicrhau bod eich prosiect yn llwyddiant. Mae'n bwysig gwneud yn siŵr eich bod yn dangos i'r cyllidwyr bod gennych brosesau a pholisiau cadarn a chredadwy ar waith.

Dylai fod gennych yr holl bolisiau cywir yn eu lle, ar ôl eu datblygu fel rhan o amlinelliad y prosiect.

Beth yw cyfansoddiad eich sefydliad? A oes gennych y strwythurau priodol ar waith i dderbyn cyllid?

A ydych yn berchen ar yr adeilad/tir/adnodd yr ydych yn bwriadu ei ddefnyddio yn y prosiect hwn, neu a oes gennych gytundeb rhentu ffurfiol hirdymor ar waith? Fel arfer mae angen yr yswiriant priodol a chyfrifon banc swyddogol, gyda llofnodwyr ar wahân, hefyd.

Peidiwch â diystyru'r amser y mae'n ei gymryd i gyflawni prosiect!

Llywodraethu

Bydd angen i chi sicrhau bod gennych gynlluniau rheoli clir a chadarn ar waith. Dylech gael bwrdd ffurfiol gyda'r awdurdod priodol i gyflenwi'r prosiect a chyfarfodydd rheolaidd gyda chyfrifoldeb a chylch gwaith clir.

Dylech hefyd gynnwys gwybodaeth am sgiliau a galluoedd aelodau'r bwrdd, gan gynnwys eu gallu i gefnogi'r prosiect. A oes cynlluniau olyniaeth yn eu lle ar gyfer gwirfoddolwyr allweddol yn gadael neu aelodau bwrdd yn newid? Mae angen i chi ddangos i'r cyllidwr bod gennych fwrdd cryf, sefydlog a galluog a all gyflawni'r prosiect yn llwyddiannus.

Dylech hefyd gynnwys yma fanylion unrhyw staff sydd gan y prosiect neu'n debygol o fod ganddynt a beth fydd rolau a chyfrifoldebau'r unigolyn hwnnw. Peidiwch â diystyru'r amser y mae'n ei gymryd i gyflawni prosiect!

